

Μ Ε Λ Ε Τ Η

Γ Δ Ω Σ Σ Α Σ

Π Ο Ι Η Σ Η Σ

1

1

Τού μπερ λὲ μὲ ντὲ δὰ μὲ ντὲ δήζο
τοῦ μπερ λὲ μὲ ντὲ δὰ μὲ ντὲ δήζο
τούμ περ λὲ μπό ζὰ ἔζα
τούμ περ λὲ μπό ζὰ ἔζα.

2

Βγήκε ὁ ἥλιος κόκκινος καὶ τὸ φεγγάρι μαῦρο
κι ὁ λαμπερὸς αὐγερινὸς πάει νὰ βασιλέψει.
— Πές μας, καημένε αὐγερινέ, κانا καλὸ χαμπέρι...
— Τὸ Λεπενιότην ὄφρασαν.

νε, ὅσο τὰ βλέπανε, πρᾶμα πού δὲν τὸλπιζανε.
Τώρα στὰ γεράματα
νὰ μᾶθ' ὁ γέρος γράμματα

μὰ βλέπεις, πού δὲν πρέπει κανένας ν' ἀπολιπίζεται στὸ
Θεὸ! Τί τὰ θέλεις; ἤλθεν κι ἡ ὥρα τους, νὰ γεννήσου, καὶ
γεννοῦ κι οἱ δυὸ ἀγόρια, ὄχι καθῶς τὸ περιμένανε· μὰ κεί-
νοι πάλε γιὰ αὐτὸ δὲν πικραθῆκανε τόσο, γιὰ νὰ μὴ βαρε-
θεῖ κι ὁ Θεὸς ἀπάνω τους, μόνο κάμανε δοξολογίες μεγα-
λὲς καὶ χαρὲς καὶ ξεφάντωσες.

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ, ἀπόσπασμα)

5

Ὁ Νεκτεναβὸς τῆς εἶπεν· ἔχε θάρρος, Βασιλισσά μου,
καὶ ἐγὼ θέλω κάμη τὸν Θεὸν τὸν Ἄμμωνα μὲ τρεῖς μα-
γεῖαις μου νὰ ἔλθῃ νὰ μείνῃ μετ' ἐσένα, διὰ νὰ κάμῃς παι-
δι ἀρσενικόν, ὅπου νὰ λυθῇ ἡ πίκρα σου.

Βράδῳ θέλεις ἰδῆ εἰς τὸν ὕπνον σου αὐτὸν τὸν Θεὸν
τὸν Ἄμμωνα νὰ ἔλθῃ εἰς ἐσέ, ὁ ὁποῖος θέλει εἶναι ἡ ἀφορ-
μὴ τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου. Ὡσάν τὸν ἰδῆς εἶπτε νὰ
μὴ φοβηθῆς, ἀλλὰ κάμε ἐκεῖνο ὅπου θέλει σοῦ εἰπεῖ. Ἴδού
ἐγὼ πηγαίνω διὰ νὰ κάμω ταῖς τέχναις μου, διὰ νὰ τὸν ἀ-
ναγκάσω νὰ ἔλθῃ. Ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι του, καὶ ἔκαμε ταῖς
μαγεῖαις του, διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν ὕπνον τῆς Ὀλυμπιά-
δος ὡσάν ὁ Θεὸς ὁ Ἄμω.

(Η ΦΥΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΞΑΝΤΡΟΥ)

6

Ἄκου τὸ λοιπὸν· ἀρχίζω, μωρ' ἀδερφέ μου, νὰ τῆς
σερβίρω τὰ ἀιστήματά μου. Ἄχι ρέ ταβερνιάρισσα, μπα-
τικη, ἀμπελοσωματοῦσα καὶ βαρελοειδής — καθότι βαρέλι
εἶναι τὸ σῶμα τῆς. Ἔχει κι ἕνα στοματάκι ἀγγελικόν, κά-
νουλα πού στάζει ρετινιᾶτο νέχταρ. Ἄμάν, λιγώθηκα κι ἐ-
γίνα τοῦδου στὸ μεθύσι. Μόλις λοιπὸν ἤρτα στὰ ντουζένια
μου, νάσου καὶ σοῦ ξεπροβάλλει ἡ μέλλων πεθερά μου ἔ-
χων παράστημα Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀρχαίου.

(ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ, τοῦ Κώστα Μάνου)

σὲ μᾶς τοὺς ἴδιους τί ἦταν τὰ ΟΣΤΡΑΚΑ καὶ τί εἶναι καὶ
θὰ εἶναι ἡ ΥΔΡΙΑ.

Καὶ εἶναι πιά καιρὸς νὰ ποῦμε δυὸ λόγια, ἀπαραίτητα
τελικά. Ἡ ΥΔΡΙΑ φάνηκε μετὰ ἀπὸ ἕνα ψάξιμο στὴν πνευ-
ματικὴ Πάτρα. Περιμένε καὶ περιμένει ἀνθρώπους νέους —
ὄχι στὰ χρόνια. Αὐτὸ δείχτηκε καὶ μετὰ δυὸ ΟΣΤΡΑΚΑ —
βιδιλία, πού ὀλοφάνερα ἦταν π ο λ ὺ συγκαταβατικά στὰ
ῶσα περιέλαβαν. Αὐτὸ ἴσχυε καὶ γιὰ τὸ παλιὸ (περιοδικό)
ΟΣΤΡΑΚΟ. Μέσα λοιπὸν σ' ὄλο αὐτὸ τὸ διάστημα μὲ πολ-
λὴ (πάρὰ πολλή) ἀνεση χρόνου μπόρεσαμε νὰ ἰδοῦμε τί
γίνεται στὴν Πάτρα· οἱ ἀντιδράσεις ἐναντι τῆς ΥΔΡΙΑΣ
δοῆθησαν πιά πολύ. Ἔτσι γνωρίσαμε ἀνθρώπους ἀξιολο-
γους, πού τώρα, οὕτως ἢ ἄλλως, εἶναι γνωστοί· εἶναι ἀκό-
μη μερικοὶ πού ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ γίνουν ἐπίσης γνωστοί.
Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, πού δὲν ἐπεδίωξαν προβολή, πού δὲ
μειώθηκαν στὸ ἐλάχιστο γιὰ τέτοιους σκοποὺς, ὅπως καὶ
νὰ τὸ κάνουμε, εἶναι οἱ ἀξιόλογοι λογοτέχνες τῆς Πάτρας,

Κοντὰ στὴν Καστριτοπούλα ἔβγαине νιὰ Νεράιδα καὶ
εἶχε κοντὰ τῆς τὸν Παναγιώτη τὸ Γαντὲ καὶ τὸν ἀγάπαγ
οῦλο κοντὰ τῆς τὸν ἠθελε. Νιὰ δολὰ ἔφυγε ὁ Γαντὲς, κ' ἐ-
πῆγε στὴν Καλαμάτα. Ἐκεῖ ἕκατσε ἑπτὰ χρόνια, κ' ἐξ-
νάρθε στὴν Τρομπολιτσά. Ἐκεῖ πού πέραγε ἀπὸ τῆς Κασ-
τριτοπούλας τὸ σπῆτι, εἶχε πλιά ἀλησιμονημένα τὴ Νεράι-
δα, τὴ γλέπει ἔξαφνα, ἦταν μεσημέρι, καὶ πηγαίνει καὶ
τοῦ λέει, γιὰτί τὴν ἄφηκε. «Ἔστο' ἠθελα, λέει· ἄλλη δολα
νὰ μὴ μοῦ μιλήσεις, γιὰ δὲ σὲ θέλω». Τ' ἀκούει ἡ Νεράιδα,
τί τὰ θές, ἐλύσσαξε ἀπὸ τὸ θυμὸ τῆς. Τὸν κυνηγáει, τὸν
κυνηγáει, καὶ θὰ τὸν ἔφτανε, ἀν δὲν ἐπρόφτανε νὰ περάσει
τὸ δριὸ τῆς· γιὰτί, λέει, ἅμα φτάσει στὸ δριὸ τῆς ἡ Νεράι-
δα, δὲν μπορεῖ πλιά νὰ κάνει δῆμα.

Ὁ Γαντὲς δὲν ἔκανε καλὰ π' ἄφηκε τὴ Νεράιδα· γιὰτί
ἐκεῖνη τὸν ἔμαθε νὰ γητεύει τάνεμοπύρωμα καὶ νὰ γιαιτρύει
τοὺς γιαιράδες, πού ἀπὸ φτοῦνα τώρα ζεῖ ὁ Γαντὲς, καὶ
ἔχει τὸ δικό του.

(ΠΑΡΑΔΟΣΗ)

2

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς χύτραν κρέως, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ ζω-
μοῦ ἀποπνίγεσθαι ἐμελλεν, ἔφη πρὸς ἑαυτήν· «Ἄλλ' ἔγω-
γε καὶ δέβρωκα καὶ πέτωκα καὶ λελουμαι· γὰν ἀποθάνω,
οὐδὲν μοι μέλει».

(ΑΙΣΩΠΟΣ)

3

Χύτραν ὀστράκινῃν καὶ χαλκῇν ποταμὸς κατέφερεν.
Ἡ δὲ ὀστράκινῃ τῇ χαλκῇ ἔλεγεν· «Μακρόθεν μοι κολύμβη,
καὶ μὴ πλησίον· ἐάν γάρ μοι σὺ προσψαύσῃς, κατακλῶμαι,
κάν ἐγὼ μὴ θέλουσα προσψαύσῶ».

(ΑΙΣΩΠΟΣ)

4

Μιά φορά κι ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς κι ἕνας πα-
πάς, κι εἶχανε τὸσες ἀγάπες, πού θαρροῦσες, πὼς ἦταν ἀ-
δέρφια· μαζί τρώγανε, μαζί πίνανε, μαζί ἔσεκακίζανε καὶ μιὰ
στιγμὴ ν' ἐποχωριστοῦνε, δὲ μπορούσαν. Ὅλα τὰ καλά
τάχανε· μὰ τί τὸ θέλεις, πού οἱ γυναῖκες τους ἦτανε στεῖ-
ρες, καὶ πάντα τως ἦτανε πικραμένοι, πού ἔδεν εἶχανε κλη-
ρονόμους. Μιά μέρα ἐκεῖ δὰ πού κουβεντιάζανεν οἱ δυὸ
τους, λέει ὁ βασιλιάς· ἔ, ψυχὴ μου, παπά, τί καλὸ ποῦτανε
γιὰ μᾶς νὰ ἴγαστρονούτανεν οἱ γυναῖκες μας νὰ κάμου-
νεν ἀνδρόγυνο, γιὰ νὰ μὴ ξεχωρίσομε καθόλου. Καλὸ ἦτανε,
βασιλιά μου, λέει ὁ παπάς, μὰ δὲν εἶναι στὸ χέρι μας
κι ἐμεῖς δὲ μπορούμε νὰ μαλῶνομε μὲ τὸ Θεὸ, δόξα σι' ὀ-
νομά του! Μὰ ἔλα, ὅπου κι οἱ δυὸ ἦτανε καλοὶ ἀνθρώποι,
γιὰτί κανενεὺ δὲ δίκιο δὲ φάγανε, ἐλεημοσύνης ἔκανανε, ὁ
Θεὸς τοὺς ἐγαποῦσε κι ἤκουσε καὶ τὸ λόγο τους καὶ ἴγασ-
τροβῆκανεν οἱ γυναῖκες τους. Μήνας ἔμπαινε, μήνας ἔ-
δγαине· καὶ τὰ κοιλιδάκια τῆς βασιλισσας καὶ τῆς παπαδέας
ἐφουσκῶνανε, κι ὁ βασιλιάς κι ὁ παπάς ἦτανε νὰ τρελαθοῦ-

Ἄξιώθηκε λοιπὸν ἡ ΥΔΡΙΑ νὰ βγεῖ σὲ τέταρτο τεῦχος.
Αὐτὸ, γιὰ τὸ χῶρο ὅπου βασικά ζεῖ, εἶναι κάτι πάρα πολὺ
οργανικό. Ἡ παλιότερη προσπάθειά μας μετὰ τὸν Ἀντρέα
Μπελεζίνη εἶχε φτάσει μέχρι τρία ΟΣΤΡΑΚΑ. Ἄς ποῦμε
πὼς ἡ ΥΔΡΙΑ εἶναι ἡ συνέχειά τους καὶ πὼς θὰ ζήσει πολὺ
τώρα κι ὄχι αἶριο. Οἱ σελίδες τοῦ Ἀ. Μπελεζίνη καὶ ὅσα
αὐτὲς συνεπάγονται ἴσως δείχνουν καὶ στοὺς ἄλλους καὶ